

ČESKÁ ANATOMICKÁ SPOLEČNOST

Člen rady vědeckých společností České republiky

Stanovisko České anatomické společnosti k výstavě Bodies.... The Exhibition

Z informací v médiích a na níže uvedených webových stránkách vyplývá, že ve velkém sále Lucerny v Praze je od 5. 5. 2007 vystaveno více než 20 vypitvaných a plastinovaných lidských těl a orgánů (<http://www.bodiesprague.cz/> <http://www.bodiestheexhibition.com/intro.html> <http://aktualne.centrum.cz>).

Těla jsou upravena a polohována tak, aby vzbudila dojem aktivity živých jedinců a vyvolala tak senzaci a zájem.

Presentovat těla zemřelých v takovýchto postojích považujeme za nevhodné, neetické a do značné míry pobuřující. Součástí evropského myšlení je úcta k zemřelým a zacházení s lidskými ostatky v souladu se všeobecně přijímanými pravidly etiky a morálky. Nesmí být dotčena důstojnost zemřelého a mravní citění pozůstalých i veřejnosti.

Aranžované postoje těl rozhodně neodpovídají potřebě názorného vzdělávání a osvěty. Vzdělávací aspekty výstavy pak nutně zůstávají v pozadí.

Pokud chce někdo získat informace o lidském těle, není odkázán jen na plastinované preparáty. V anatomických atlasech a učebnicích a na mnoha stránkách internetu jsou údaje o anatomické stavbě člověka obsaženy v bohaté míře. Pomůcek orientovaných i na potřeby širší veřejnosti byla u nás v poslední době publikována celá řada.

Zároveň je třeba upozornit na skutečnost, že původ těl je nejasný, a že zemřelí nedali informovaný souhlas k posmrtnému použití svých tělesných pozůstatků, viz:

<http://www.npr.org/templates/story/story.php?storyId=5637687>.

Důvody negativního stanoviska České anatomické společnosti k výstavě Bodies....

The Exhibition jsou tedy především v rovině etické. Otevřenou kapitolou však zůstávají také právní aspekty realizace této výstavy. Provádění pitvy zemřelých je vázáno na objasnění zdravotnických hledisek úmrtí a násilných trestných činů a dále

na účely výzkumu a pro potřeby výuky na lékařských fakultách. Z toho vyplývá, že pitvu a preparaci orgánů nelze provádět za účelem výstavnictví. Česká legislativa také vylučuje použití těla zemřelého jako zdroje finančního prospěchu fyzických nebo právnických osob. Z toho všeho vyplývá, že Česká republika by měla patřit mezi země, které tento způsob presentace těl zemřelých nedovolují.

V tomto postoji se Česká anatomická společnost shoduje se stanoviskem Anatomische Gesellschaft (Ann. Anat. 186: 193 - 4, 2004) a s prohlášením Evropské federace pro experimentální morfologii z 18. 12 2002, která vystavování plastinovaných lidských těl jednoznačně odsuzují s poukazem na závažné etické nedostatky této aktivity a často nejasný původ těl.

V Praze dne 4. května 2007

Za výbor České anatomické společnosti:

Doc. MUDr. Hana Brichová, CSc., Prof. MUDr. Rastislav Druga, DrSc., Prof. RNDr. Petr Dubový, CSc., Prof. MUDr. Miloš Grim, DrSc., Doc. MUDr. Jitka Kočová, CSc., Prof. MVDr. Ivan Míšek, CSc., Prof. MUDr. Jaroslav Mokřý, Ph.D., Doc. MUDr. Dáša Slížová, CSc., Prof. MUDr. Karel Smetana, DrSc., jr.